

Onderwerp: Actualisatie beleidsnota grondwaterbeheer
Dossiernummer: 972

Gevraagd besluit:

Aan de VV te verzoeken:

- De beleidsnota grondwaterbeheer vast te stellen;
- Vaststellen dat de beleidsnota grondwaterbeheer in werking treedt 8 dagen na bekendmaking van de beleidsnota grondwaterbeheer, onder gelijktijdige intrekking van de beleidsnota grondwaterbeheer 2009-2012 (2009).

1. Probleemstelling - context

De vigerende beleidsnota grondwaterbeheer 2009-2012 is vastgesteld op 3 september 2009 door de VV. De evaluatie van de 'Beleidsnota grondwaterbeheer 2009-2012 (2014)' concludeert dat Delfland de wettelijke taken voor het grondwaterbeheer goed uitvoert. Echter er werd ook geconcludeerd dat sinds de vaststelling in 2009 er meerdere ontwikkelingen zijn, zoals meervoudig gebruik van de ondergrond, die een raakvlak hebben met het grondwater. Gezien de aard van deze ontwikkelingen én de gedeelde wettelijke verantwoordelijkheden in het grondwaterbeheer, is een procesmatige aanpak geadviseerd waarbij samenwerking met andere partijen essentieel is.

Dit heeft geleid tot een gezamenlijke visie (beleidskaders) op het grondwaterbeheer van de drie hoogheemraadschappen Delfland, Rijnland en Schieland en de Krimpenerwaard (2017). Inhoudelijk sluit de opgestelde visie aan op de beleidskaders zoals opgenomen in de huidige 'Beleidsnota Grondwaterbeheer 2009-2012'. De vernieuwing zit in meer focus op de omgeving, de maatschappelijke opgaven en samenwerking. De voorliggende beleidsnota grondwater is daarmee beleidsneutraal.

De gezamenlijke visie is besproken in de Commissie Stedelijk water en watersysteem (2 mei 2017). De commissie heeft gevraagd om samenhang aan te brengen tussen de juridische verantwoordelijkheden, raakvlakken van grondwater met andere thema's en ontwikkelingen, en het instrumentarium in relatie tot de opgestelde visie. De door de commissie genoemde punten zijn verwerkt in de voorliggende beleidsnota hoofdstuk 4 Instrumenten, hoofdstuk 5 Ontwikkelingen, gevolgd door hoofdstuk 6 Vervolgproces.

In het vervolgproces wordt samen met provincie, gemeenten en andere belanghebbenden de ontwikkelingen en relatie tot grondwater verder uitgewerkt (zie toelichting). Voorgesteld wordt de gezamenlijke visie al op te nemen in de beleidsnota en deze samen met de stappen die nog moeten worden gezet als kader vast te stellen.

2. Beoogd effect

Een actuele beleidsnota grondwaterbeheer.

3. Kernboodschap

De beleidsnota beschrijft de kaders voor het grondwaterbeheer, hoe grondwater in het instrumentaria van Delfland is verankerd en relevante ontwikkelingen en spanningsvelden. Goed grondwaterbeheer is alleen mogelijk door samenwerking met provincie, gemeente, en andere belanghebbenden. In het vervolgproces gaat Delfland deze samenwerking verder

vormgeven om ook op de langere termijn de taak als beheerder van het watersysteem goed uit te voeren. Dit sluit aan bij het Coalitieakkoord 2015.

4. Historie - eerdere besluitvorming

Het beleidskader grondwater is uitgewerkt in de volgende documenten:

- De vigerende beleidsnota grondwaterbeheer 2009-2012 is vastgesteld op 3 september 2009 door de VV;
- De beleidsregel grondwateronttrekkingen en infiltraties is vastgesteld op 4 juni 2015 door de VV;
- De beleidsnota peilbeheer is vastgesteld op 6 juli 2017 door de VV;
- De visie grondwaterbeheer van de hoogheemraadschappen Delfland, Rijnland, Schieland en de Krimpenerwaard is voorgelegd aan D&H op 11 april 2017.

5. Regelgeving en Beleid

De Waterwet, de Visie Ruimte en Mobiliteit (VRM) en de provinciale verordening vormen de juridische kaders voor het grondwaterbeheer van Delfland.

De beleidsnota grondwaterbeheer sluit aan op de doelen zoals gesteld in het Waterbeheerplan 2016-2021.

6. Financiën

Het geactualiseerde beleid heeft geen gevolgen voor de in de huidige begroting en meerjarenraming opgenomen budgetten.

7. Duurzaamheid

In de gezamenlijk opgestelde visie is opgenomen dat de drie hoogheemraadschappen streven naar een duurzaam beheerd grondwatersysteem aan de hand van het duurzaamheidsprincipe people, planet, profit en de voorkeurprincipes uit de bodemladder (uit de beleidsvisie bodem en ondergrond Zuid-Holland): hernieuwbaar, onomkeerbaar en beheersbaar.

8. Organisatorische en personele consequenties

Er zijn geen organisatorische consequenties. Uitvoeren van het beleid vindt plaats binnen de beschikbare capaciteit conform teamplannen van de betrokken teams.

9. OR/GO

n.v.t.

10. Risico- en beheersmaatregelen

De huidige regelgeving is niet afdoende om ontwikkelingen zoals de toenemende complexiteit in de ondergrond en de raakvlakken met grondwater het hoofd te bieden. Het risico bestaat dat Delfland daarom op de lange termijn geen goede invulling meer kan geven aan zijn taak als beheerder van het watersysteem. Daarom moet er een gezamenlijk proces worden doorlopen met provincie, gemeenten, en andere belanghebbenden. Met deze beleidsnota en het vervolgproces wordt hier invulling aan gegeven.

11. Communicatie (in- en extern)

Aangezien het een actualisatie betreft van de huidige 'Beleidsnota grondwaterbeheer 2009-2012' en er geen nieuwe beleidsuitwerkingen in de voorliggende beleidsnota zijn opgenomen, is besloten geen extern communicatieproces uit te zetten. De beleidsnota grondwaterbeheer wordt gepubliceerd op de website van Delfland.

12. Bekendmaking en vervolgprocedure

Aangezien de voorliggende beleidsnota beleidsneutraal is, zal deze niet ter inzage worden gelegd. Na de vaststelling door de VV volgt de reguliere bekendmaking.

Bekendmaking:

Het definitieve besluit tot vaststelling van de Beleidsnota grondwaterbeheer wordt bekendgemaakt door kennisgeving van de zakelijke inhoud daarvan in het digitale Waterschapsblad en op de website van Delfland.

Planning vervolgprocedure:

- D&H: 13 november – In te stemmen met het besluit om de VV te verzoeken de Beleidsnota grondwaterbeheer vast te stellen;
- Commissie Stedelijk water en watersysteem: 4 december – Beleidsnota grondwaterbeheer voorleggen aan de Commissie Stedelijk water en watersysteem;
- VV: 20 december – Vaststelling Beleidsnota grondwaterbeheer door de VV.

Na definitieve vaststelling van de Beleidsnota grondwaterbeheer vervalt de Beleidsnota grondwaterbeheer 2009-2012 van 3 september 2009.

Het tijdspad voor het vervolgproces loopt gelijk op met de strategie bodemdaling en is als volgt:

- Verdere verkenning van ontwikkelingen, o.a in de ondergrond en raakvlakken bodemdaling - grondwater en intensivering samenwerking belanghebbenden partijen: 2019 – 2020;
- Positionering van Delfland, inclusief analyse sturingsmogelijkheden en handelingsperspectieven: 2021;
- Indien noodzakelijk, aanpassing Beleidsnota grondwaterbeheer en/of instrumentarium inclusief bestuurlijke vaststelling: 2022.

13. Bevoegd orgaan

De Verenigde Vergadering is op grond van artikel 56 en 77 Waterschapswet bevoegd tot vaststelling van de beleidsnota grondwater.

14. Toelichting

Beleidskader grondwater: meer dan alleen deze beleidsnota

Naast deze beleidsnota zijn de grondwatertaken en bijbehorende kaders mede belegd binnen de volgende instrumenten:

Grondwater als onderdeel van het watersysteem: peilbesluiten en advisering

Voor peilbesluiten houdt dit in dat bij een peilbesluit grondwateraspecten worden meegenomen in de peilafweging. De beleidskaders voor het meenemen van het grondwater in het peilbesluit zijn opgenomen in de '**Beleidsnota peilbeheer' (2017)**.

Voor advisering geldt dat Delfland een vraag gestuurde en dienstverlenende adviesrol vervult naar gemeenten toe. Op basis van gemaakte afspraken met gemeenten, participeert Delfland in de **backoffice van het gemeentelijk grondwaterloket** van de gemeenten. Hierover zijn afspraken gemaakt met de gemeenten. Delfland vervult deze rol goed. Daarnaast wordt grondwater meegenomen in de advisering van plannen van derden, waaronder ruimtelijke ontwikkelingen. Dit is uitgewerkt in de **Handreiking watertoets**.

Verantwoordelijkheden aangaande grondwateronttrekkingen en infiltreren van grondwater (vergunningen)

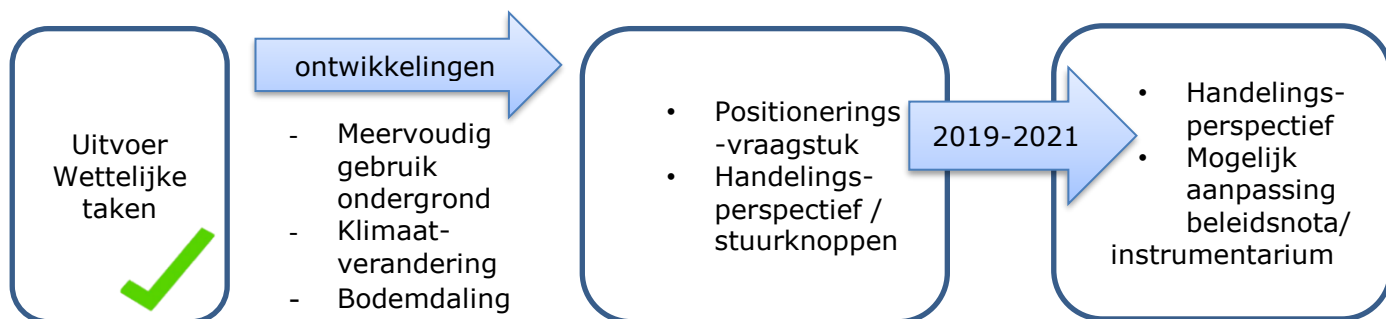
De Waterwet bevat regels met betrekking tot het beheer en gebruik van watersystemen, waar grondwaterlichamen onderdeel van zijn. Daarnaast heeft Delfland de **Keur** aangepast en opgenomen dat het verboden is om zonder watervergunning grondwater te onttrekken of water in de bodem te infiltreren. Vanwege de maatschappelijke wens en belangen, is dit onder voorwaarden toegestaan. Deze voorwaarden zijn opgenomen in de **Beleidsregel**

Grondwateronttrekkingen en infiltraties (2015). Voor bepaalde onttrekkingen zijn vrijstellingen van de vergunningplicht geformuleerd in de **Algemene Regels**.

Het vervolgtraject: ontwikkeling handelingsperspectief

Ontwikkelingen zoals meervoudig gebruik van de ondergrond, klimaatverandering, de hemelwateraanpak, Delfland circulair en bodemdaling hebben direct of indirect raakvlakken met grondwater. Het zijn ontwikkelingen die vragen oproepen als: hoe wil Delfland omgaan met deze ontwikkelingen? Wat is onze rol? Waar zitten onze belangen, hoe gaan wij daarop sturen? In het vervolgtraject wordt dit positioneringsvraagstuk verder onderzocht om uiteindelijk te komen tot handelingsperspectieven. Deze handelingsperspectieven worden gekoppeld aan sturingsknoppen en/of instrumentarium. Dit vervolgproces kan leiden tot aanpassing van de beleidsnota en/of instrumentarium (figuur 1). Vanwege de nauwe relatie tussen grondwater en bodemdaling, loopt het vervolgtraject parallel aan de bodemdalingsstrategie.

Aangezien in het grondwaterbeheer meerdere partijen verantwoordelijk zijn én sturingsmogelijkheden en handelingsperspectieven bij meerdere partijen zijn belegd, is goed grondwaterbeheer een verantwoordelijkheid van ons allen. Dit vervolgproces wordt daarom ook nadrukkelijk in samenwerking met waterschappen, provincie, gemeenten en belanghebbenden uitgevoerd.

Figuur 1: Schematisatie van het vervolgproces.

De actualisatie van de beleidsnota vormt hiermee een tussenstap in een breder traject. Er is gekozen voor een nieuwe beleidsnota om:

- De gezamenlijke beleidskaders in navolging van onze buurwaterschappen vast te stellen¹;
- De ontwikkelingen en het vervolgproces vast te stellen;
- De huidige beleidsnota grondwater 2009-2012 niet meer actueel is en momenteel een incompleet beeld geeft van hoe Delfland zijn taken en verantwoordelijkheden uitvoert.

Kortom: door deze actualisatie is er weer een actuele beleidsnota grondwaterbeheer, waarin duidelijk wordt weergegeven hoe Delfland zijn taken en verantwoordelijkheden in het grondwaterbeheer invult en welk instrumentarium daarvoor wordt ingezet. Daarnaast wordt een duidelijk signaal gegeven dat Delfland erkent dat samenwerking essentieel is en in samenwerking met andere partijen de uitdagingen op het grondwatervlak gaat oppakken.

15. Bijlagen

1. Beleidsnota grondwaterbeheer

¹ Het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard heeft de gezamenlijke visie opgenomen in de 'Beleidsuitwerking grondwater', vastgesteld op 28 november 2019. Het hoogheemraadschap van Rijnland heeft het beleidskader opgenomen in hun instrumentarium.

Actualisatie beleidsnota grondwaterbeheer

Dossiernummer : 972

Vergaderdatum : 14 februari 2019

De Verenigde Vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van 08 januari 2019, dossiernummer 972;

gelezen het positieve advies van de commissie Stedelijke Water en Watersysteem;

overwegende dat:

- De vigerende beleidsnota grondwaterbeheer 2009-2012 niet goed weer geeft hoe Delfland zijn taak als grondwaterbeheer invult en actualisatie noodzakelijk is;
- In het WBP de ambitie is opgenomen dat Delfland verder bouwt aan een toekomstige rol als kwantitatief grondwaterbeheerder;
- De 'Visie grondwaterbeheer' samen met de Hoogheemraadschappen Rijnland en Schieland en de Krimpenerwaard is opgesteld.

Gelet op:

- artikel 77 van de Waterschapswet

Besluit:

1. De Beleidsnota grondwaterbeheer vast te stellen;
2. Te bepalen dat de Beleidsnota grondwaterbeheer in werking treedt 8 dagen na bekendmaking van de Beleidsnota grondwaterbeheer, onder gelijktijdige intrekking van de Beleidsnota grondwaterbeheer 2009-2012 (2009).

Aldus besloten in de openbare vergadering van 14 februari 2019

De Verenigde Vergadering voornoemd,

de Secretaris,

de Voorzitter,

ir. P.C. Janssen

dr. P.H.W.M. Daverveldt